

Løgtingið

Tórshavn, 02. mars 2017

Løgtingsmál nr. 80/2016: Uppskot til løgtingslög um broyting í løgtingslög um Húsalánsgrunn (Heimild til fíggung av bústaðarbygging)

Uppskot til

Løgtingslög um broyting í løgtingslög um Húsalánsgrunn
(Heimild til fíggung av bústaðarbygging)

§ 1

Í løgtingslög nr. 62 frá 31. mai 2010 um Húsalánsgrunn, sum broytt við løgtingslög nr. 140 frá 6. oktober 2011 og løgtingslög nr. 125 frá 7. desember 2012, verða gjørðar hesar broytingar:

1. Aftan á § 8 a. verður sum kapitul 4 b sett:

“Kapittul 4 b
Fíggung av bústaðarbygging hjá
Húsalánsgrunninum

§ 8 b. Húsalánsgrunnurin kann fíggja bygging av bústøðum upp til 250 mió. kr. við at skriva út lánsbrøv til íleggjarar í Føroyum ella við at taka lán frá stovnsligum íleggjaram í Føroyum.

Stk. 2. Húsalánsgrunnurin veitir trygd í fastari ogn hjá Húsalánsgrunninum fyri allari fíggung sbrt. stk. 1.

Stk. 3. Landsbanki Føroya umsitur alla fíggung sbrt. stk. 1.

Stk. 4. Landsstýrismaðurin í fíggjarmálum skal í hvørjum einstøkum føri góðkenna fíggungina sbrt. stk. 1.

Stk. 5. Landsstýrismaðurin kann í serligum fórum í samráð við Landsbanka Føroya loyva, at tann í stk. 1 nevnda upphædd heilt ella lutvist verður fíggjað á annan hátt, enn ásett í stk. 1, men við somu trygd, sum ásett í stk. 2.”

§ 2

Henda løgtingslög kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1 Orsókir til uppskotið

Landsstýrið og samgongan hava sett sær fyrir at fremja fleiri átök fyrir at stuðla undir varandi fólkavökstri.

Ein avgerandi fyritreyt fyrir hesum er ein fjøltáttur bústaðarmarknaður við fjølbroyttum úrvali av leigubústøðum.

Umvægis Bústaðir (Húsalánsgrunnin) eru og verða ítökilig stig tikan til at fáa til vega fleiri leigubústaðir til rímiligan kostnað, fleiri lestrarbústaðir og fleiri bústaðir til fólk við serligum avbjóðingum.

Góðir möguleikar fyrir at útvega sær hóskandi bústað kunnu eitt nú skapa storri trivnað, minka um sosiala ójavnan, stimbra hugin at lesa og virka í Føroyum, styrkja kappingarføri okkara sum land, og eisini gera tað lættari hjá fólk at flyta heim til Føroyar.

1.2 Støðan viðvíkjandi leigubústøðum

Bústaðir er bústaðarpolitiska amboð landsins, og Bústaðir hevur fингið boð um at leggja orkuna í at útvega leigubústaðir av ymsum slagi.

Bústaðir leigar í dag út 145 leigubústaðir. Í 2017 koma væntandi 95 nýggir leigubústaðir afturat. Av hesum eru 20 vardir bústaðir og 37 íbúðir, ætlaðar til lesandi. Harumframt kemur Bústaðir eftir ætlan at yvirtaka 52 lestrarkømur frá sjálvsognarstovnum í 2017.

Samanlagt koma Bústaðir at hava um 300 leigumál við ársenda 2017.

1.3 Samstørv og ognarskapur

Bústaðir ynskir í so stóran mun sum gjørligt at samstarva við aðrar partar, til tess at fáa til vega góðar og neyðugar leigubústaðir um alt landið.

Hetta hevur eydnast á fleiri økjum. Samstarvið við kommunurnar hevur verið gott. Tørvs-metingar eru gjørdar, grundókir eru útvegað til rímiligan kostnað, umframt at samskifti um lendisnýtslu, byggiloyvir og tilluting hevur verið gott. Eisini samstarvið við landsmyndugleikar, áhugafelög og privatar aktørar yvirhøvur, hevur verið gott.

Tey serligu atliti, ið Bústaðir hevur tikið sum alment bústaðarfelag, har húsaleigan skal haldast á einum nøktandi lágum støði, hevur higartil forða fyrir deildum eigaraskapi við privatar samstarvspartar. Hetta lutvist tí, at eigaraskapur av leigubústøðum, verður mettur at verða uttan fyrir teirra virkisøki, og lutvist tí, at avkastkrav teirra til slíkar ílögur er hægri, enn Bústaðir metir er í samsvari við alment gagnliga útgangsstøði.

Eitt undantak er tó Biskupstorg í Klaksvík. Henda verkætlanin er framd av Bústaðum og Klaks-víkar Kommunu við felags eigaraskapi umvegis Sjálvsognarstovnin Undir Kráarbrekku. Hóast heitið er sjálvsognarstovnur, so er lögfrøðiliga ikki talan um veruligan sjálvsognarstovn, tí

Klaksvíkar Kommuna og Bústaðir eiga stovnin. Heitið sjálvsognarstovnur fer tí ikki at verða brúkt frameftir, tá ið Bústaðir fer í samstarv við onnur um felags eigaraskap.

Meirvirðisgjaldsfrítøka er galldandi fyri alla bygging av leigubústøðum, og ikki bert fyri tí hjá Bústøðum. Tað hevði verið ein fyrimunur fyri Bústaðir, um fleiri vildu verið við til at loyst stóra tørvin á leigubústøðum. Fleiri möguleikar hava verið umrøddir, t.d. at kommunur og eldraðkini verða meira beinleiðis við til at at útvega eldravinarligar íbúðir. Eisini hevur möguleikin verið umrøddur, at t.d. fakfeløg og pensjónsgrunnar fáa ein beinleiðis leiklut við fíggинг ella deildum eigaraskapi.

Felags eigaraskapur hevur víst seg at vera trupul at fáa í lag, tí peningastovnar, pensjónsgrunnar, fakfeløg og stovnsligir íleggjarar yvirhøvur meta, at hetta liggur utan fyri teirra virkisøki. Tá ið tað snýr seg um lutøku við fíggинг, so hevur tað ikki verið ein möguleiki, tí Bústaðir hevur higartil ikki havt heimild til at fíggja sítt virksemið við lántøku.

1.4 Fíggингartørvur

Bústaðir metir bráðfeingis tørvin á leigubústøðum í dag, um alt landið og við lestrar-, vardum og eldravinarligum leigubústøðum, at vera 800–1.000 eindir. Hetta samsvarar við ein íløgutørv á 400 – 600 mió. kr. afturat longu framdu íløgunum. Tað skal viðmerkjast, at Bústaðir ikki hevur nakað serstakt ynski um at fremja allar íløgurnar ella at eiga allar leigubústaðirnar, men Bústaðir bjóðar seg fram at vera við til at loysa tørvin at skipa fyri og at umsita leigumálini.

Føroyskir peningastovnar og pensjónsfeløg hava víst áhuga í at seta pengar í verkætlánirnar hjá Bústøðum at byggja leigubústaðir, men Bústaðir hevur í lötuni onga lógarheimild at útvega fremmanda fíggинг til hesar verkætlanir.

Samstundis er greitt, at nögv størsti parturin av uppsparing føroyinga í dag verður settur í útlendsk virðisbrøv, herundir dansk realkreditlásbrøv. Henda uppsparing er harvið m.a. við til at menna bústaðarmarknaðin uttanlands, heldur enn í Føroyum.

Í hesum sambandi kann nevnast, at í grannalondum okkara eru almenn bústaðarfeløg eksternt fíggjað. Í Danmark verður hetta gjort við statsgaranteraðum lánum.

1.5 Möguleikar fyri frígeving av gjaldføri

Grundarlagið undir Bústøðum er gamli Húsalánsgrunnur, og samlaðu útlánini hjá Bústøðum eru í lötuni 240 mió. kr. Av hesum verður mett, at 47 mió. kr. kunnu seljast, har 5 mió. kr. eru lán til sjálvsognarstovnar og 42 mió. kr. eru 1. og 2. veðrættarlán til sethús. Harumframt eru 53 mió. kr. veittar í nýggjum orkulánum, sum kunnu seljast, um tey frameftir ikki skulu verða partur av virkseminum hjá Bústøðum. Fyri Bústaðir verður tað mett at vera ein vansi at selja hesi lán, tí umsitingin er sera lítil av hesum, samstundis sum hetta gevur stovninum góðan gjaldførisstreym. Harvið styrkir hetta stovnin, herundir bústaðarvirksemi stovnsins.

Í lötuni er rentan lág, og stór kapping er á føroyska fíggjarmarknaðinum. Tí er tørvurin á útlánum frá Bústøðum avmarkaður, sum støðan er í dag. Søguliga hevur tað tó víst seg at vera skynsamt fyri føroyska samfølagið at hava stovn sum Bústaðir við heimildum at veita útlán.

1.6 Fíggingerleistur – ein meira fjøltáttaður fíggjarmarknaður

Fyri at fremja ein meira fjøltáttaðan bústaðarmarknað og samstundis ein meira fjøltáttaðan føroyskan fíggjarmarknað, verður hetta lógaruppskot, sum heimilar Bústøðum at útvega fíggинг

umvegis lánsbrøv til fóroyskar íleggjarar og lántøku frá m.a. fóroyskum pensjónsfeløgum og øðrum grunnum og stovnum, ið hava tørv á at plasera gjaldførið, lagt fyri Løgtingið.

Hetta fer eitt nú at gera tað möguligt, at fóroysk pensjónsuppsparing, í storri mun enn í dag, fer at kunna gagna fóroyska samfelagnum, samstundis sum Bústaðir fer at fáa betri möguleikar at byggja leigubústaðir saman við øðrum. Harvið fer fóroyska pensjónsuppsparingen, sum í dag í stóran mun fer av landinum, í ávísan mun at kunna virka fyri menning í Føroyum.

Fíggining, fyri samanlagt 250 mió. kr., kann fáast til vega við at skriva út lánsbrøv, ið allir fóroyskir íleggjarar fáa høvi at keypa, ella við at stovnsligir lánsveitarar í Føroyum læna pening til Bústaðir. Fíggining til Bústaðir verður umsitin og avgreidd umvegis Landsbanka Føroya.

Í hesum føri eru stovnsligir lánsveitarar í Føroyum eitt nú pensjónsfeløg, pensjónsgrunnar, peningastovnar og aðrir fóroyskir stovnar og grunnar, sum hava tørv á at plasera pening. Millum störstu stovnsligu íleggjararnar í Føroyum í lötuni eru hesir: Peningastovnarnir, LÍV, Betri pensjón, AMEG, ALS, Realurin og Tjaldur. Endamálið við hugtakinum “stovnsligir íleggjarar í Føroyum” er at tryggja, at uppsparing og virðisskapan í Føroyum kann setast í trygga íløgu í Føroyum, framum at verða flutt av landinum ella verða sett í íløgu uttanlands.

Landsstýriskvinnan kann í serligum fórum loyva aðrari fíggинг til Bústaðir umvegis Landsbanka Føroya. Hetta kann t.d. gerast viðkomandi, um tað ikki er möguligt at fáa allar 250 mió. kr. til vega umvegis fóroyskar íleggjarar ella stovnsligu lánsveitararnar í Føroyum. Tá kann landsstýriskvinnan í samráð við Landsbanka Føroya loyva landsbankanum at fíggja írestandi upphæddina við aðrari fíggинг, sum ikki er lánsbrøv til fóroyskar íleggjarar ella lán frá stovnsligum íleggjarum í Føroyum.

Onnur fíggинг, enn lánsbrøv og lán frá stovnsligum íleggjarum, kann eisini gerast viðkomandi, um tað t.d. vísi seg, at lántøka frá stovnsligum íleggjarum vísi seg at gerast órímiliga dýr. Tá kann landsstýriskvinnan í samráð við Landsbanka Føroya loyva landsbankanum at fíggja lántøkuna við aðrari fíggинг, sum ikki er lánsbrøv til fóroyskar íleggjarar ella lán frá stovnsligum íleggjarum í Føroyum.

Bústaðir veitir trygd fyri allari fíggинг, sum stovnurin fær til vega, við trygd í fastari ogn hjá stovninum. Landskassin átekur sær harvið ongan váða í sambandi við lántøkuna hjá Bústaðir.

Landsstýriskvinnan í fíggjarmálum skal í hvørjum einstökum føri góðkenna fíggingina hjá Bústøðum.

Aðrir fíggingarleistir kundu verið, at Bústaðir fekk lán frá landinum, ella at landið veðhelt fyri láni til Bústaðir. Hetta hevði lækkað rentuna, men hevði samstundis virkað kappingaravlagandi í mun til onnur, ið bjóða seg fram at byggja leigubústaðir. Eisini hevði hetta havt við sær storri váða fyri landið, enn lántøka, har Bústaðir einsamalt veitir alla trygdina. Tí verður hesin leistur ikki valdur. Eisini kundi verið heimilað Bústøðum at fíggja seg við útlendskum realkreditlánsbrøvum umvegis peningastovnarnar, men hetta hevði ikki tryggjað, at fóroysk uppsparing og fóroysk virðisskapan kom at virka í Føroyum.

Samanumtikið hevur lógaruppskotið til endamáls at tryggja ein meira fjøltáttaðan fóroyskan bústaðarmarknað og fíggjarmarknað, øllum tí fóroyska samfelagnum, vinnuni og fólkini at frama.

1.7 Ummæli og viðmerkingar til uppskotið

Uppskotið hevur ligið til almennar hoyringar á Hoyringsportalinum hjá Føroya Landsstýri.

Harumframt varð uppskotið sent til ummælis hjá:

- Bank Nordik
- Eik
- Norðoya Sparikassa
- Suðuroyar Sparikassa
- Realinum
- Íleggningargrunninum
- LÍV
- Betri Pensjón
- AMEG
- ALS
- Føroya Arbeiðarafelag
- Havnar Arbeiðsmannafelag
- Havnar Handverkarafelag
- Vinnuhúsinum
- Tjaldur

Tá ið freistin at ummæla og gera viðmerkingar til uppskotið var farin, høvdu hesi sent ummæli og viðmerkingar til uppskotið:

- Felagið Peningastovnar
- ALS
- Bústaðir
- Føroya Arbeiðsgevarafelag

Niðanfyri er samandráttur og viðmerkingar til ummælisskjølini, sum eru viðløgd uppskotinum.

Bústaðir metir, at tað samanumtikið er sera positivt, at lógaruppskot nú er gjørt, ið heimilar Bústøðum at fáa fíggignar, so Bústaðir kann halda áfram at byggja leigubústaðir. Bústaðir kundi, eins og Felagið Peningastovnar, hugsað sær færri avmarkingar og lættari atgongd til fíggignar. Vist verður í hesum sambandi til viðmerkingarnar niðanfyri frá Felagnum Peningastovnar.

ALS metir, at lógaruppskotið er skilagott. Vist verður á, at arbeiðsloysisskipanin hevur í lötni lutfalsliga gott gjalfdføri, og so at siga alt hetta gjalfdførið er sett í útlendsk virðisbrøv, har stórur partur er dansk lánsbrøv. Vist verður á, at tað er ikki óhugsandi, at ALS hevði flutt nakað av hesum gjalfdføri til Føroya, og í staðin fyri at fíggja dansk sethús hevði brúkt ein part av gjalfdførinum at fíggja bygging av leiguísbúðum í Føroyum.

Føroya Arbeiðsgevarafelag metir, at tað kunnu vera góðar orsókir til at lata Bústaðir taka lán, men at henda heimild eיגur at vera avmarkað. Vist verður eisini á, at ikki bert Landsbanki Føroya, men eisini aðrir peningastovnar eiga at fáa heimild til at umsita fíggigning upp til 250 mió. kr. hjá Bústøðum.

Til hetta er at siga, at lógaruppskotið avmarkar fíggingarmöguleikan bæði í mun til upphædd, slag av lánveitarum og trygd. Hartil kann vílast á, at eitt av endamálunum hjá Landsbanka

Føroya er at vera bankasamband hjá tí almenna og sostatt at umsita alla ogn, skuld og fíggging hjá landinum, stovnum hjá landinum, kommunum og annars hjá øllum tí almenna yvirhøvur. Vist verður annars til viðmerkingarnar niðanfyri.

Felagið Peningastovnar mælir frá at avmarka lánsmøguleikarnar hjá Bústøðum, soleiðis at leiðslan hjá Bústøðum utan avmarkingar kann útvega ta fíggging, sum hon metir fara at gagna virkseminum hjá Bústøðum best.

Fyrst av øllum skal viðmerkjast, at lánsheimildin í lógaruppskotinum er avmarkað til 250 mió. kr. Hetta er ein rættilega lítil upphædd, samanborin við metta virðið á føroysku sethúsunum og samlaðu føroysku pensjónsuppsparingina. Sambært bústaðarmyndlinum hjá føroysku peningastovnunum var samlaða virðið á føroyska sethúsamarknaðinum í desember 2016 mett til 25,4 mia. kr. Samlaða føroyska pensjónsuppsparingin verður mett til 10-11 mia. kr., har nögv tann störsti parturin er plaseraðar uttanlands.

Við hesum uppskotinum verður latið upp fyri møguleikanum, at ein lítil partur av føroysku pensjónsuppsparingini kann verða settur í tryggar fastar ognir hjá Bústøðum.

Landsstýriskvinnan hevur tó valt, eftir at hoyringssvarini eru komin inn, at broyta ásetingina um at skriva út lánsbrøv, soleiðis at tað ikki bert verða stovnsligir føroyskir íleggjarar, ið kunnu keypa lánsbrøv frá Bústøðum. Allir føroyingar eiga at kunna fáa høvi at keypa lánsbrøv frá Bústøðum, men tað verða framvegis bert stovnsligir íleggjarar, ið kunnu veita lánsfíggign til Bústaðir.

Landsstýriskvinnan hevur harumframt valt at broyta uppskotið, sum varð sent til hoyringar, og víðka heimildina fyri at útvega fíggging til Bústaðir soleiðis, at landsstýriskvinnan í serligum fórum kann loyva aðrari føroyskari fíggigni enn tí, sum er nevnd í § 8 b, stk 1.

Tað merkir, at um tað t.d. vísir seg ikki at vera gjørligt at útvega nøktandi fíggigni upp til 250 mió. kr. til Bústaðir frá íleggjarum í Føroyum ella stovnsligum føroyskum lánsveitarum, kann landsstýriskvinnan loyva øðrum lánsveitarum at veita fíggigni til Bústaðir. Hetta verður gjørt í samráð við Landsbanka Føroya.

Lánsheimildin hjá Bústøðum virkar avmarkandi, tí Bústaðir skal veita trygd í fastari ogn fyri fíggingga, og fíggingga skal harumframt koma frá føroyskum íleggjarum ella lángevarum. Hesar báðar fortreytnar skulu forða fyri, at føroyska utanlandsskulden veksur, og at landskassin kemur at hefta fyri fíggingga hjá Bústøðum upp til 250 mió. kr. Hetta verður mett sum týdningarmiklar fortreytir og avmarkingar í fíggigarheimildini.

Felagið Peningastovnar vísir á, at uppskotið kann fáa neiligar avleiðingar á sethúsasøluna uttan fyri miðstaðarøki, har bústaðarsølnar eru fáar í tali. Fíggjarmálaráðið hevur mett um hesi viðurskifti, og niðurstøðan er, at tørvurin á leigubústøðum, m.a. lestrarbústøðum, eldrabústøðum og leigubústøðum til fólk við serligum avbjóðingum, er so mikið stórur, at tað er langt á mál, og tað skulu tí væl meira enn 250 mió. kr. til, áðrenn hetta fer at fáa neiligar avleiðingar fyri virðið á føroyska sethúsunum.

Fíggjarmálaráðið metir harafturímóti, at uppskotið kann fáa jaligar avleiðingar á føroyska leigumarknaðin, tí uppskotið fer at økja um útboðið av nýggjum, fjølbroyttum og orkusparandi leigubústøðum til ein rímiligan kostnað. Her virkar Bústaðir, sambært endamálinum, sum eitt bústaðar politiskt amboð við at hækka standardin á føroyska leigumarknaðinum.

Kapittul 2. Avleiðingar av uppskotinum

2.1 Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

At Bústaðir fer at byggja fyri hesar 250 mió. kr. komandi árini eftir 2018, merkir ítökiliga, at lónargjaldingarnar í byggivinnuni og avleiddum vinnum, sum selja vørur og tænastur til byggi-vinnuna, hækka, og land og kommunur fara at fáa fleiri skatta- og avgaldsinntøkur.

Størri útboð av leigubústøðum í Føroyum fer harumframt at stuðla undir varandi fólkavøkstri, og fólkavøkstur fer eitt nú at skapa grundarlag fyri storrri virksemi, hægri inntøkum og búskaparvøkstri, sum varandi fer at skapa storrri inntøkur til landskassan og kommunukassarnar.

2.2 Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Mett verður, at uppskotið fer ikki at fáa stórvegis umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur. Tó fer uppskotið at fáa umsitingarligar avleiðingar fyri Landsbanka Føroya og Bústaðir.

2.3 Avleiðingar fyri vinnuna

Mett verður, at uppskotið hevur jaligar avleiðingar fyri vinnuna, tí uppskotið økir um virksemið í byggivinnuni og øðrum avleiddum virksemið av byggivinnuni. Betri bústaðarmöguleikar í Føroyum gera tað lættari hjá fólk at flyta til Føroya og búseta seg her. Sostatt gerst kappingarførið hjá vinnuni og samfelagnum eisini betri í mun til grannalondini, tá umræður at fáa arbeiðsmegi.

2.4 Avleiðingar fyri umhvørvið

Bústaðir byggir bert íbúðir, ið ikki nýta oljufýring, men grønar hitaskipanir. Tí kann sigast, at íbúðarbyggingin hjá Bústøðum ikki hevur neiliga ávirkan á umhvørvið. Tó verður mett, at uppskotið kann hava jaligar avleiðingar fyri umhvørvið í teimum fórum, har Bústaðir viðvirkar til, at oljufýr verða skift út við grønar loysnir.

2.5 Avleiðingar fyri serstök øki í landinum

Mett verður, at uppskotið hevur jaligar avleiðingar fyri tey øki í landinum, har Bústaðir fer at byggja bústaðir. Uppskotið ger tað lættari hjá fólk at verða verandi í lokaløkjunum, tá ið hóskandi bústaðir verða fleiri í tali. Tað verður lættari at fáa til vega arbeiðsmegi í lokaløkinum og at fáa arbeiðsmegina at støðast.

2.6 Avleiðingar fyri ávíasar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Mett verður, at uppskotið hevur jaligar avleiðingar fyri ávíasar samfelagsbólkar og felagsskapir, t.d. Javna, Sinnisbata og MBF, sum hava gott og tætt samstarv við Bústaðir, tá ið tað snýr seg um at útvega íbúðir til limir teirra. Fimta hvør íbúð, ið Bústaðir byggir, verður latin Almannaverkinum at ráða yvir, so fólk við serligum avbjóðingum fáa betri möguleikar at fáa hóskandi bústað. Tískil fer hetta lógaruppskot at vera til fyrimuns fyri henda samfelagsbólk. Eisini fara fleiri lestrarbústaðir at fáa jaliga ávirkan á lesandi í Føroyum, eins og øll, ið ynskja sær ein leigubústað til rímiligan kostnað, fara at verða jaliga ávirkad av storrri útboði av tilískum bústøðum.

2.7 Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur

Mett verður, at uppskotið stuðlar undir ST-sáttmálan um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, sum varð settur í gildi fyri Føroyar, tann 23. august 2009, tí uppskotið fer at økja um útboðið av

leigubústøðum til fólk við serligum avbjóðingum. Annars hevur uppskotið ikki við sær avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur.

2.8 Sosialar avleiðingar

Mett verður, at uppskotið hevur jaligar sosialar avleiðingar, tí málið hjá Bústøðum er at útvega eitt fjölbroytt úrvall av leigubústøðum, bæði leigubústaðir í ymsum støddum, leigubústaðir til fólk við serligum avbjóðingum, umframt lestrarbústaðir.

2.9 Marknaforðingar

Uppskotið avmarkar Bústaðir til at útvega sær fíggging í Føroyum.

2.10 Revsing, útpanting, sektir ella onnur stórri inntriv

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um revsing, útpanting, sektir ella onnur stórri inntriv.

2.11 Skattir og avgjøld

Lógaruppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjøld.

2.12 Gjøld

Lógaruppskotið hevur ikki við sær gjøld.

2.13 Áleggur lógaruppskotið fólti skyldur

Lógaruppskotið áleggur ikki fólti skyldur.

2.14 Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan landsstýrismann ella til kommunur?

Við lógaruppskotinum fær Bústaðir heimild til at læna upp til 250 mió. kr. umvegis Landsbanka Føroya, men lántøkan skal í hvørjum einstøkum føri góðkennast av landsstýriskvinnununi í fíggjarmálum. Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til annan landsstýrismann ella til kommunur.

2.15 Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16 Hevur lógaruppskotið við sær aðrar avleiðingar?

Mett verður, at uppskotið hevur ikki við sær aðrar avleiðingar.

2.17 Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum

	Fyri landið/lands-myndugleikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss/øki í landinum	Fyri ávisar sam-felagsbólkar/felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar/búskaparligar avleiðingar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Ja	Nei
Sosialar avleiðingar				Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1

Lógin um Húsalánsgrunnin er býtt upp í kapitlar, og heimildin til fíggинг av virkseminum hjá Húsalánsgrunninum er eitt nýtt kapittul í lóginum um Húsalánsgrunnin. Tað verður mett best hóskandi, at kapittulin um fíggingerheimildina hjá Húsalánsgrunninum verður settur inn eftir kapittul 4 a.

Stk. 1. Við hesi áseting gevur Løgtingið Bústøðum (Húsalánsgrunninum) heimild til at læna tilsamans 250 mió. kr. frá føroyskum íleggjaram og stovnsligum føroyskum lánsveitarum til at fíggja sínar byggiverkætlanir. Hetta verður gjort við, at Bústaðir, umvegis Landsbanka Føroya, gevur út lánsbrøv, ið allir føroyingar kunnu keypa, ella við, at Bústaðir, umvegis Landsbanka Føroya, ger lánsavtalu við stovnsligar lánsveitarar í Føroyum. Endamálið er at tryggja, at føroysk uppsparing og virðisskapan fær möguleika at verða sett í ílögur í føroyska samfelagnum. Soleiðis fer m.a. føroyisk pensjónsuppsparing, í storrri mun enn í dag, at gagna føroyska samfelagnum, samstundis sum Bústaðir fer at fáa betri möguleikar at byggja leigubústaðir í samstarvi við onnur.

Stovnsligir lánsveitarar í Føroyum eru eitt nú pensjónsfeløg, pensjónsgrunnar, peningastovnar og aðrir føroyiskir stovnar og grunnar, sum hava tørv á plasera pening. Vanligir privatpersónar eru sostatt ikki fevndir av hugtakinum stovnsligir lánsveitarar, Vanligir privatpersónar kunnu harafturímóti veita Bústøðum lán við at keypa lánsbrøv frá stovninum.

Stk. 2. Trygdin fyri fígginingini hjá Bústøðum verður kjølfest í føstu ognunum hjá Bústøðum. Harvið fer landskassin ikki at veðhalda fyri fígginingini hjá Bústøðum.

Stk. 3. Tað verður Landsbanki Føroya, sum fer at taka sær av og umsita alla fígginingina hjá Bústøðum upp til 250 mió. kr. sambært hesum uppskotinum. Bústaðir fer tí ikki at hava nakað

beinleiðis samband við sínar íleggjarar ella lánsveitarar, alt samskifti verður umvegis Landsbanka Føroya.

Stk. 4. Landsstýrismaðurin í fíggjarmálum skal í hvørjum einstókum føri góðkenna fíggjingina hjá Bústøðum.

Stk. 5. Um tað vísir seg ikki at vera gjørligt at útvega nøktandi fíggинг upp til 250 mió. kr. til Bústaðir frá føroyskum íleggjarum og stovnsligum føroyskum lánsveitarum, kann landsstýrismaðurin, tá so serlig viðurskifti gera seg galldandi, loyva aðrari fíggинг upp til 250 mió. kr. í samráð við Landsbanka Føroya.

Hetta kann t.d. gerast viðkomandi, um tað ikki er möguligt at fáa allar 250 mió. kr. til vega umvegis føroyskar íleggjarar ella stovnsligu lánsveitararnar í Føroyum. Tá kann landsstýrismaðurin í samráð við Landsbanka Føroya loyva landsbankanum at fíggja írestandi upphæddina við aðrari fíggинг, sum ikki er lánsbrøv til føroyskar íleggjarar ella lán frá stovnsligum íleggjarum í Føroyum.

Onnur fíggинг, enn lánsbrøv og lán frá stovnsligum íleggjarum, kann eisini gerast viðkomandi, um tað t.d. vísir seg, at lántøka frá stovnsligum íleggjarum vísir seg at gerast órímiliga dýr. Tá kann landsstýrismaðurin í samráð við Landsbanka Føroya loyva landsbankanum at fíggja lántøkuna við aðrari fíggинг, sum ikki er lánsbrøv til føroyskar íleggjarar ella lán frá stovnsligum íleggjarum í Føroyum.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Tinganes, tann 02. mars 2017

Kristina Háfoss
landsstýriskvinna

/Mortan Simonsen

Fylgiskjøl

Fylgiskjal 1: Javntekstur

Fylgiskjal 2: Ummælisskriv frá Felagnum Peningastovnar

Fylgiskjal 3: Ummælisskriv frá Bústøðum

Fylgiskjal 4: Ummælisskriv frá ALS

Fylgiskjal 5: Ummælisskriv frá Føroya Arbeiðsgevarafelag